

POSTUP SCHVALOVÁNÍ PROJEKTŮ POKUSŮ A PODMÍNKY REALIZACE POKUSŮ NA ČZU

1) Předložení návrhu projektu pokusu k projednání odborné komisi ČZU pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat

Nutno vyplnit dva formuláře „Vlastní projekt pokusu“ a „Netechnické shrnutí“.

Vzhledem k tomu, že MZe často formuláře mění, žadatel si stahuje ve vlastním zájmu vždy aktuální verzi ze stránek

<http://eagri.cz/public/web/mze/ochrana-zvirat/pokusna-zvirata/projekty-pokusu-1/>

POZOR: Netechnické shrnutí musí být ANONYMNÍ. Je nutno se vyvarovat např. odkazů na publikace, které by mohly navádět na řešitelský tým, pracoviště apod. Netechnické shrnutí je uveřejňováno na stránkách MZe, doporučená formulace je tedy spíše obecná, neuvádět žádné detailní informace, u kterých nechcete, aby se dostaly na veřejnost (např. z důvodu zneužití konkurenčním pracovištěm apod.)

Vyplněné formuláře poslat na hofmanova@af.czu.cz

Pokud žadatel neví, jak vyplnit kolonky v záhlaví (zejména různé odpovědné osoby, jejich čísla osvědčení apod.) nechte je prázdné – bude doplněno Ing. Hofmanovou. Důležité je, aby byly podrobně popsány cíle, metodika, druhy a počty použitých zvířat.

Počty zvířat je nutné uvádět jako MAXIMÁLNÍ. Pokusy je možné podávat pouze na druhy zvířat, které máme uvedené v oprávnění (dokument lze na vyžádání zaslat).

Odborná komise návrh posoudí, případně vyzve k doplnění projektu pokusu.

Odborná komise se snaží projednat předložené projekty v co nejkratší době, **maximálně do 1 měsíce od předložení žádosti.**

Pokud plánujete provádět **pokusy na zvířatech ve volné přírodě, je nutné si ještě navíc vyžádat stanovisko místně příslušného orgánu ochrany přírody.** Na toto není žádný oficiální formulář, žádost stačí zaslat doporučenou poštou nebo datovou schránkou (**zajišťuje si vedoucí pokusu**).

2) Po odsouhlasení projektu odbornou komisí projekt odesílá Ing. Hofmanová (na základě plné moci udělené k tomuto úkonu rektorem) na příslušné ministerstvo (MŠMT nebo MŽP podle charakteru projektu) ke schválení Rezortní komisí.

Je nutno počítat s tím, že před odesláním si musí vedoucí projektu formuláře podepsat a přiložit kopii svého osvědčení k navrhování projektů pokusů!

Ze zákona má ministerstvo na schválení žádosti **40 pracovních dní**. Tuto dobu většinou bezezbytku využije, je nutno počítat s prodloužením v případě, že je nutno projekt ještě nějak opravovat, doplňovat na základě požadavků rezortní komise (bez připomínek a nutnosti něco doplňovat je projekt pokusu schválen výjimečně). Výzvu k odstranění nedostatků posílá ministerstvo Ing. Hofmanové, která je předává vedoucímu projektu pokusu, po doplnění opět odesílá na ministerstvo.

Z výše uvedeného vyplývá, že je nutné podat žádost s dostatečným časovým předstihem před předpokládaným zahájením pokusu (doporučení: MINIMÁLNĚ 4 měsíce!!!)

Na základě novely zákona od 1. 2. 2021 se platí ministerstvu za každý projednaný projekt pokusu správní poplatek ve výši 1.000,- Kč. Ministerstvo zasílá výzvu k zaplacení Ing. Hofmanové, ta ji přepoše vedoucímu projektu k vyřízení na příslušné katedře.

3) Po schválení zasílá ministerstvo rozhodnutí Ing. Hofmanové a ona je předává vedoucímu projektu pokusu.

POZOR! Obdržení rozhodnutí ještě neznamená, že můžete pokus zahájit. K tomu je nutný ještě **Souhlas odborné komise k zahájení pokusu** (podpisy na formuláři projektu pokusu). **Toto si musí zajistit vedoucí pokusu!** Minimálně je nutné, aby souhlas podepsala Ing. Hofmanová (což může udělat ve chvíli, kdy vám bude rozhodnutí předávat) a **osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata** (což jsou podle jednotlivých fakult a objektů Ing. Ivana Gardiánová, Ph.D., Ing. Ludvík Pinc, Ph.D., Ing. Radim Kotrba, Ph.D., Ing. Aleš Vorel, Ph.D., Ing. Miloš Ježek, Ph.D., doc. Ing. Jaroslav Čítek, Ph.D.) **Je nutné, aby osoby odpovědné za péči o pokusná zvířata na příslušné fakultě/objektu, kde bude pokus probíhat, byly informovány o zahájení pokusu!**

Vedoucí pokusu má tyto povinnosti vyplývající ze zákona na ochranu zvířat proti týrání

(3) Osoby, které odpovídají za celkové provedení projektu pokusů a za jeho soulad s rozhodnutím o schválení projektu pokusů (dále jen „vedoucí projektu pokusů“), **musí zajistit, aby**

a) bylo zastaveno působení veškeré bolesti, utrpení, strachu nebo trvalého poškození pokusného zvířete v průběhu pokusu, ledaže je to pro účely pokusu zcela nevyhnutelné,

b) projekty pokusů byly prováděny v souladu s rozhodnutím o schválení projektu pokusů, a aby v případě porušení požadavků byla přijata a zaznamenána vhodná nápravná opatření,

Hlavně se nesmí v žádném případě použít vyšší počet zvířat, než je uvedeno ve schváleném projektu pokusu!

Pokud v průběhu pokusu zjistíte, že je nutno něco udělat jinak než bylo plánováno, je nutné požádat ministerstvo o změnu v projektu pokusu. Realizovat změnu je možné až po schválení ministerstvem (resp. po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí).

c) byl zpracován projekt pokusů a předložen ke stanovisku odborné komisi pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat,

d) v případě schválení projektu pokusů to bylo oznámeno krajské veterinární správě,

Z komunikace s MěVS vyplývá, že jim jde spíše než o schválení projektu pokusu o jeho vlastní zahájení (pro možnost přímé kontroly skutečně běžících pokusů). Na ČZU tuto povinnost přebírá za vedoucí projektu pokusu osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata (za Demonstráčnický a experimentální stáj FAPPZ Ing. Gardiánová) a ta odešle hlášení každý měsíc hromadně. Je však nutné jí nahlásit zahájení pokusu (zároveň podepíše Souhlas k zahájení pokusu).

Hlášení dovozu zvířat

V rámci EU a přesunu laboratorních zvířat není vyžadován certifikát TRACES. Zvířata jsou přesouvána pouze s prohlášením a většinou doprovází zdravotní informací. V těchto

případech zákon. č. 166/1999 Sb. vyžaduje dle § 30 ohlášení příchodu zásilky příjemcem ke KVS. Dovozy ze třetích zemí, pokud jsou celně deklarována jako zvířata, certifikát TRACES automaticky mají a v rámci ČR není zapotřebí legislativně povinné doprovodní dokumentace. Hlášení opět posílá osoba odpovědná za péči o pokusná zvířata, ale je nutno se s ní na tom domluvit a především ji o dovozu vůbec informovat!

*Další povinnost hlášení veterinární správě může souviset např. s využitím **medikované krmné směsi**. Toto ale platí obecně (i pro nepokusy).*

e) po zahájení pokusu byl veden protokol a v něm potvrzovány úkony stanovené projektem pokusů,

*Přesná podoba této evidence není dána, může být písemně i elektronicky. Je potřeba zejména uchovávat **doklady o nákupu zvířat**, záznamy o úhynech, výsledky zdravotních zkoušek, případně pitvy a v případě ukončení pokusu usmrčením zvířete **doklad o likvidaci kadáverů**.*

f) Osobě odpovědné za péči o pokusná zvířata, odborné komisi pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat a orgánům ochrany zvířat musí být umožněna kontrola plnění podmínek projektu pokusů, včetně provádění zápisů o této kontrole do protokolu.

Je povinností vedoucího pokusu protokol těmto osobám předložit, nelze argumentovat tím, že obsahuje citlivé údaje, vaše know-how apod. V tomto případě by bylo nutné vést si dvojí protokoly.

g) byla zabezpečena péče o pokusná zvířata při pokusu a kontrolována činnost dalších zaměstnanců související s pokusem, zejména ošetřovatelů, kteří se na ní podílejí,

h) byl pokus ukončen po dosažení cíle nebo nejpozději v termínu stanoveném projektem pokusů.

Co budeme od vás dále chtít?

Každoročně v lednu informaci, kolik zvířat bylo reálně v pokuse za uplynulý rok využito (musí samozřejmě sedět s projektem pokusu, resp. může být třeba reálně použit nižší počet zvířat, **nikoliv vyšší**; typicky třeba u pokusů ve volné přírodě nelze v projektu předvídat, kolik zvířat se podaří reálně odchytnout, ale je tam uveden pouze jejich maximální možný počet).

Prosím o nahlášení vždy pouze počtů zvířat, které jsou v souladu s projektem pokusu!!!

Hlášení o počtu použitých zvířat poté je odesíláno hromadně za celou ČZU na jednotlivá ministerstva.

V případě nejasností prosím kontaktujte:

Ing. Barbora Hofmanová, Ph.D.

hofmanova@af.czu.cz, I. 2561, mobil 730 192 015

kancelář FAPPZ B - 432